

2014

Suvi- SOMERO

Merkkimiehet Hovilassa
Eero Aarnio – Kyösti Varis.
Näyttelykuraattori Pekka Virtanen
Näyttely avoinna 28.6.–3.8.

mihes ny mentäs?

Pyöreitä muotoja ja käsin kosketeltavaa

Hovilan kartanossa esitellään tänä kesänä suomalaisen muotoilun grand old masterin, suunnittelun monitaiturin Eero Aarnion tuotantoa.

■ Olli Salomäenpää

Vaikka kansaneläkkeelle pääsyn rajapyykki on reippaasti takana, **Eero Aarnion** luovuus ja virta eivät ole missään mielessä ehtyneet.

– Ideoita tulee mistä tahansa ja milloin vaan, Eero Aarnio toteaa.

– Osa ideoista ja esineistä syntyy tarpeesta. Varsinkin usein tuntuu käyvän niin, että ensin tulee idea, se

Eero Aarnio ja pallotuoli.

tehdään esineeksi, ja tarve tulee vasta sen jälkeen. Mutta sehän vasta on palkitsevaa. Että on onnistunut luomaan tuotteen, jonka tarpeellisuutta ihmiset

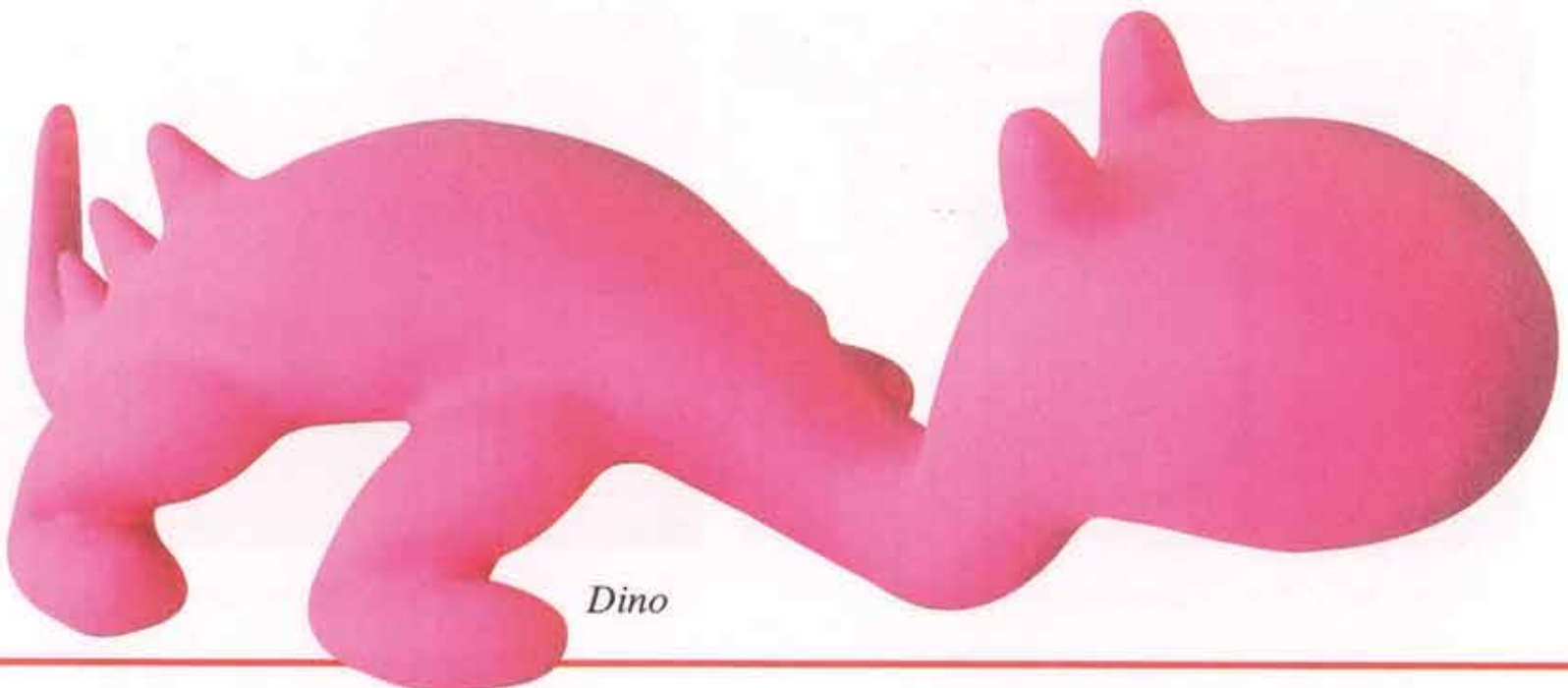
eivät ole aiemmin edes tajunneet, Eero Aarnio toteaa hymyillen.

Yksi Eero Aarnion kuuluisimmista tuotteista on *Pallotuoli*. Vaikka tuote on

nyt maailmankuulu, niin senkään kohdalla alku ei todellakaan ollut helppo.

– Suunnittelin tuolin vuonna 1963, Aarnio muistelee.

– Seuraavana vuonna tein itse Salossa prototyypin ja ryhdyin esittelemään sitä huonekaluvalmistajille. Vastaanotto oli vähän nihkeätä, mutta tehtiin siitä kuitenkin jonkinlainen piensarja. Erinäisten vaiheiden jälkeen Pallotuoli saatiin syksyllä 1964 Kölniin näyttelyyn. Se pääsi onneksi aika hyvälle paikalle näyttille liukuportaiden päähän. Siellä se räjäytti potin. Eräs italialainen markkinoija tilasi niitä heti tuolin nähtyään kuusi kappaletta. Siitä se sitten lähti. Nyt niitä on myyty

Dino

Puppyt porukalla Eero Aarnion kotona.

tuhansia. En tiedä, joutuivatko jotkut epäilijät syömään hattunsa, mutta minun kannaltani hyvä näin, Eero Aarnio toteaa tyytyväisenä.

Pallotuoli on valloittanut maailman ja siitä on tehty myös jatkokehityksiä. Kupuun on kehitetty myös lisävarusteita, kuten puhelinta ja tietokonenäyttöä. Pallotuolista on olemassa kehitysversio *Kuplatuoli*, jossa kupu on tehty läpinäkyvästä akryylistä. Kyseisen tuotteen, kuten monen muunkin kanssa, tulee monesti haasteeksi tekninen toteutus.

– Ei uusien esineiden valmistaminen ole mitenkään yksinkertaista, Eero Aarnio kertoo.

– Pitää löytää osaava valmistaja ja sitten markkinat. Muotit ovat varsin arvokkaita. Jos teoksen

valmistamiseen tarvitaan uutta tekniikkaa tai uusia menetelmiä, niin vaikeaksi saattaa mennä. Se on usein kokeilua, joskus onnistuu ja joskus ei.

Tai sitten kehitysprosessin myötä lopputulos saattaa muodostua aivan toiseksi, mitä alunperin oli

ajatellut. Näin kävi esimerkiksi *Tuplakupla*-valaisimen kanssa.

– Aluksi ajattelin sen lasiveistökseksi. Siitä tehtiin prototyyppi, mutta se oli teknisesti liian haastava toteuttaa sarjatyönä. Jostain pulpahti mieleeni, että mitäs jos sen tekisikin

muovista, ja laittaisi vielä lampun sisään. Sehän toimi loistavasti ja näytti hyvältä. Niin siitä tuli valaisin, Eero Aarnio toteaa.

Tuplakupla

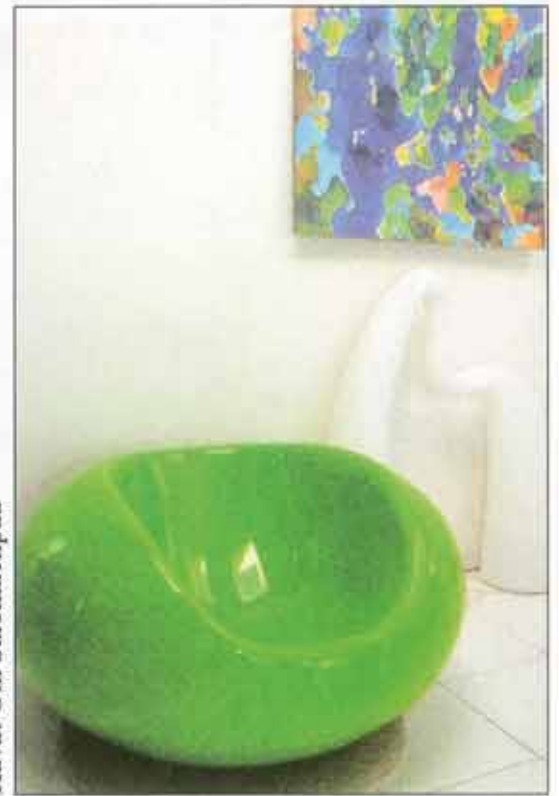
28.6.-
3.8.

Eero Aarnio esittelee suunnittelemaansa esineitä Hovilan kartanon emännälle Arja Torkkomäelle.

Moninkertainen pääsy New York Timesin ristikkoon on yksi Eero Aarnion suurimpia ylpeydenaiheita.

Suunnittelijan kotona ovat rinnakkain Pastilli-tuoli ja Flamingo-valaisin.

Kuvat Olli Salomäenpää

Kun tuotteista tulee kuuluisia, saadaan varmuudella myös kopioita ja niiden tekijöitä.

– Kyllä minun nimissäni maailmalla myydään paljon tuotteita, Eero Aarnio harmittelee.

– Vähän kehitellään jotain tuotetta ja siihen laitetaan Design by Eero Aarnio. Tai sitten tehdään aivan hirvittävän näköisiä kopioita. Näitä on tullut vastaan esimerkiksi *Konjakki-tuolin* kanssa. Eräissäkin kopioiduissa suhteet olivat aivan hirvittävät. Mutta toisaalta, jos kopioidaan, niin kait silloin voi tuntea itsensä kuuluisaksi. Kait kopiointikin täytyy ansaita, Eero Aarnio hymähtää.

Eero Aarnion muotoilukieli on ajatonta. Erityisesti tuotteiden pyöreät pinnat suorastaan houkuttavat koskettelemaan niitä. Useita Aarnion suunnittelema tuotteita on ollut myynnissä monia vuosikymmeniä,

sillä hyvä design ei ole kertakäyttötavaraa. Tälläkin hetkellä Aarnion tuotteita on tuotannossa yli 70 erilaista, ja suurin osa niistä valmistetaan Suomessa. Tuotteet ovat myös sellaisia, että ne sopivat tyyllisesti monenlaiseen ympäristöön. Jotkut puhuvat myös Eero Aarnion uudesta tulemisesta, sillä yhä uudet sukupolvet löytävät hänen designinsa ja tuotteensa ja ihastuvat niihin.

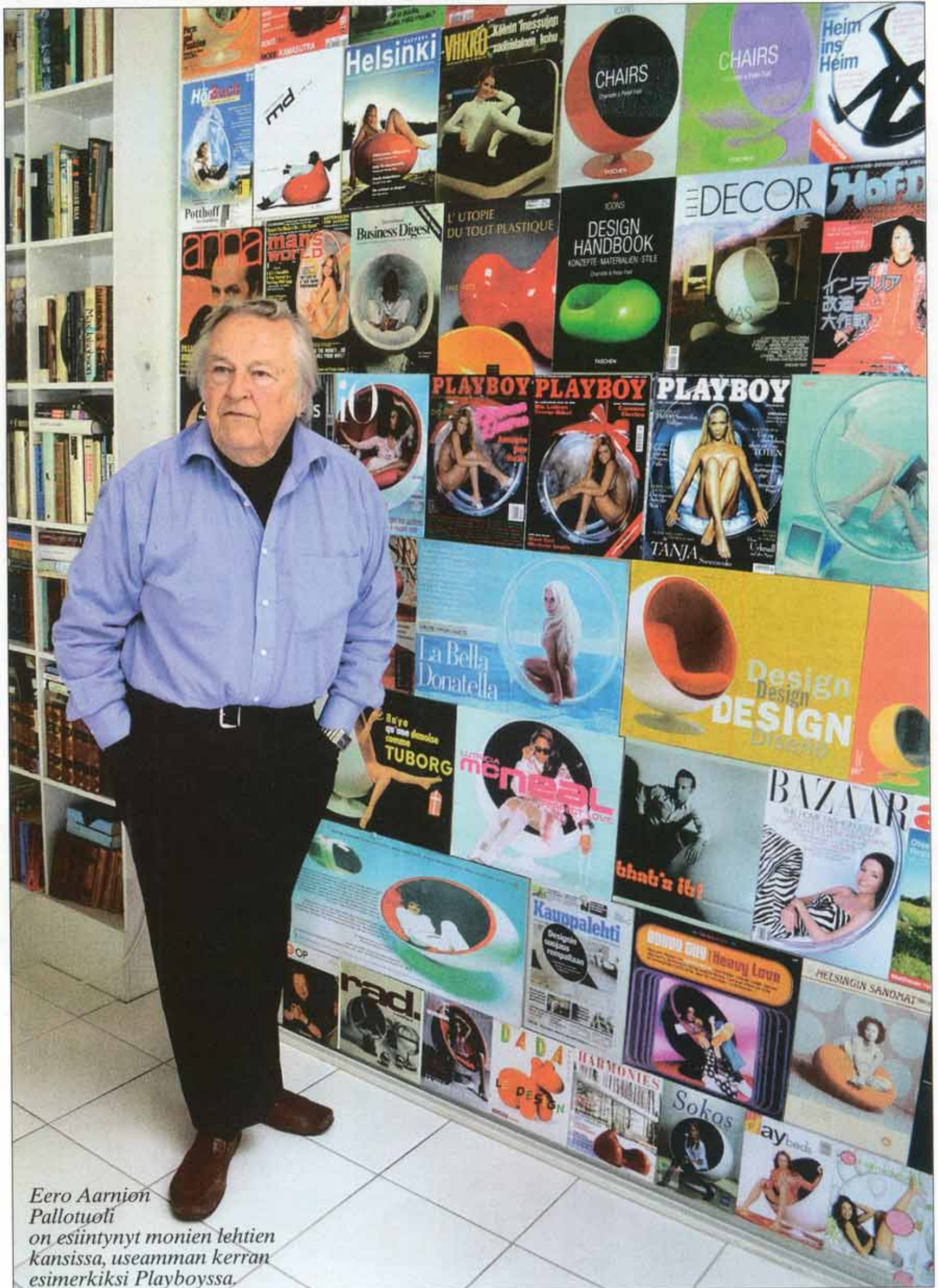
Vaikka Eero Aarnio on tänä päivänä tunnustettu taiteilija ja yritys-elämän AAA-luottoluokituksen

kera moninkertaisesti palkittu sekä koti- ja ulkomailla, ei alku ollut hänellekään helppo. Välillä rahat olivat loppu ja kerran paloi talokin. Sitkeä työ ja usko omaan näkyyn, visioon sekä tuotteisiin ovat johtaneet hänet siihen asemaan, mikä hänellä tänään on. Yritteliäisyyttä täytyy olla. Silmät ja korvat pitää olla auki. Kaikki se ajaa Eero Aarnion suunnittelemaan ja kehittämään koko ajan uutta. Sattui sille olemaan juuri nyt tarvetta tai sitten ei.

Swan-valaisimia löytyy suunnittelijan kotoa monissa väreissä.

– Sehän on ihan tavallinen työpöytävalaisin, joka on vain kirjoitettu uudelleen; päivitetty tähän päivään, on taiteilija todennut työstään.

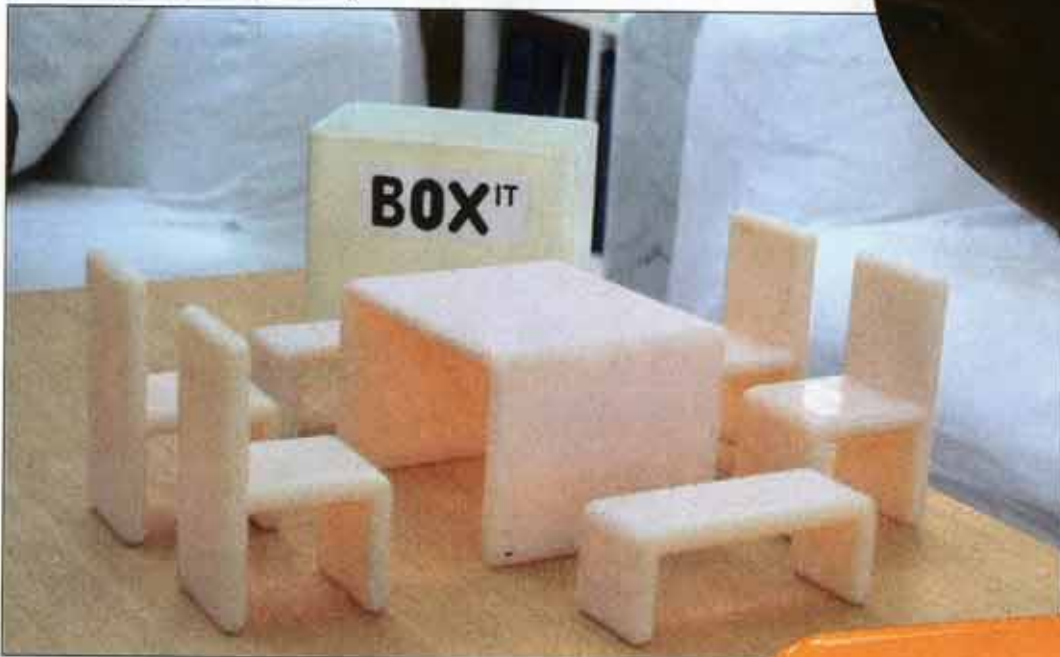
*Eero Aarnion
Pallotuoli
on esiintynyt monien lehtien
kansissa, useamman kerran
esimerkiksi Playboyssa.*

Eero Aarnion koti on sisustettu omalla tuotannolla.

Eero Aarnion suunnittelemaa lasiveistoksia, joista syntyi Tuplakupla-valaisin.

Eero Aarnio seuraa tarkasti teknologiaa. 3-D -tulostimen avulla on kehitetty lasten leikkihuonekalusarjan prototyyppi.

Merkkimiehiä Hovilassa

Näinä muutamina kesinä, joiden aikana Hovilan kartano on ollut avoinna ja järjestänyt tunnettujen taiteilijoiden ja suunnittelijoiden näyttelyitä, se on herättänyt huomiota tinkimättömällä halullaan laatuun, mutta myös suurella rakkaudellaan valittuun aiheeseen. Näin tulee epäilemättä käymään myös tänä kesänä.

– Iloitsemme suuresti, että saamme esitellä kaksi maailmanluokan suomalaista suunnittelijaa, Eero Aarnion ja **Kyösti Värriksen** sekä heidän tuotantoansa, **Arja** ja **Matti Torkkomäki** riemuitsevat.

– Olemme toki hieman jännittyneitä, minkälainen tästä tulee, mutta luotamme kyllä vahvasti näyttelykokonaisuuden rakentavaan kuraattoriin **Pekka Virtaseen**. Hän on puolestaan niittänyt mainetta esimerkiksi Punkaharjulla sijaitsevaan Metsä-museo Lustoan tehdyillä näyttelyillä, Torkkomäet toteavat.

– Tarjolle on tulossa varsin kattava esitys molempien herrojen tuotannosta. Amerikasta on tulossa vähän kuin paluukuormana kontillinen Eero Aarnion tuotteita, jotka laitetaan ilmeisesti vähän alehinnassa myyntiin Hovilan pihakauppaan. Joten jos jotain tuotetta on katsellut sillä silmällä, niin ensi kesänä kannattaa tulla meiltä sitä etsimään, Torkkomäet kannustavat. ●

Ege jäi uudenlaisen säästölippaan prototyyppiä.